

Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye

Yayınlanma Tarihi: 03.03.2021

Osmanlı Devleti İslam tarihinde en uzun yaşayan, en geniş topraklara hükmeden bir İslam devletidir. İslam alemi Osmanlı ile iftihar etmektedir. Çünkü Osmanlı İslam'ın yayılması için büyük çabalar göstermiş ve başarılar elde etmiştir. Bununla beraber İslam karşıtları Osmanlı'nın bu özelliğinden dolayı devamlı kötölemişler ve aleyhinde iftiralarda bulunmuşlardır. Bu kötölemeler ve iftiralar bugün de devam etmektedir.

Osmanlı Beyliği 13. yüzyılın sonlarına doğru ortaya çıkmıştır. Aradan bir asır geçmeden bir cihan devleti, bir imparatorluk haline gelmiştir. Bu mucizevi yükselişin sırrının Osmanlı'nın temelindeki İslam'ın maneviyatının olduğuna inanıyoruz. Bunun manevi habercisinin Osman Bey'in gördüğü meşhur rüyadaki Çınar Efsanesini Şeyh Edebali'nin tefsiri olduğu görüşündeyiz. Osmanlı bir aşiretten kısa sürede cihan devleti haline gelmesi sadece kılıç kuvveti ile mümkün değildir. Bu yükselişte Osmanlı'nın “tehafüt tutkusu” nun, “fütuhât” ve “gazâvat” anlayışının, sağlam bir ekonominin, yerleşik, şehirli ve dengeli bir toplum yapısının, köklü bir eğitimin, bilim, kültür ve sanat dokusunun destek olduğu artık bütün ilmi çevrelerin kabul ettikleri gerçeklerdir.

İslam karşıtı kişilerin Osmanlı aleyhine ileri sürdükleri iddialar doğru değildir. Onlara göre Osmanlı sömürgeci bir devlet olup amacının insanları katlederek ülkelerini ele geçirmek ve yağmalamaktır. Osmanlı sarayda keyif sürüp eğlenmiş ve halkını süründürmüştür. Bu iddiaları doğrulayan ellerinde hiçbir belge olmamasına rağmen, özellikle Cumhuriyetten sonra bu iftiralar tavan yapmıştır. Ancak bu iftiraların bugün için bir şey ifade etmediğini ve bunların gerçek olmadığını, tam tersine Osmanlı'nın nasıl mükemmel bir devlet olduğunu dünyada herkes takdir etmektedir.

Tarihçi Bernard Lewis, “Osmanlı'nın hakimiyeti altındaki her dinden ve her milletten insanlar için tartışmasız bir mutluluk devri” olduğunu kitaplarında yazmaktadır. Gerçekten de Osmanlı'nın kurduğu sistem, her dinden ve her milletten insanların büyük bir hoşgörü anlayışı ile beraber yaşadıkları bir huzur medeniyetini ifade eder. Osmanlı her kültür ve medeniyet ile ilgilenmiş, güzel ve değerli gördüklerini benimsemiş ve güzellikleri Orta Asya'dan, anayurttan taşıdığı kültür potasında İslam'ın ölçüsü ile tartmış ve eritmiştir. Böylece yeni orijinal ve zengin bir medeniyet inşa etmiştir.

Osmanlı Devleti'nin dünyaya hakim oluşu cihanşümuldür, emperyaldir fakat asla emperyalist değildir. Osmanlı Devleti hakimiyeti ve nüfuzu altına aldığı ülkeleri ve milletleri asla sömürmemiştir. Bunun aksine onları “âbâd eylemiş”, yani onları yükseltmiş ve şenlendirmiştir. Osmanlı Devleti bir “Devlet-i Aliyye” (Büyük Devlet) dir. Bu devlet, hakimiyet sahası, medeniyeti, ihtişamı, teşkilatları ve sosyal yapısı bakımından çok kültürlü ve çok

milletli bir imparatorluktur. Ancak imparatorluk teriminin menfi anlamları Osmanlı için geçerli değildir.

Osmanlı Cihan Devleti, Roma İmparatorluğu'ndan sonra dünyanın en uzun ömürlü imparatorluğudur. Hanedanı en uzun yaşayan, üç kıtada en büyük toprak parçasında hüküm süren ve nüfuz sahibi olan bir imparatorluktur.

Osmanlı Devleti'nin yüz ölçümü kuruluşunda 5.631 km² iken, Fatih döneminde bu alan, etki alanları ile birlikte, 2.214.000 km²'ye genişlemiştir. Yavuz Sultan Selim, 8 yıllık saltanat döneminde, bu alanı üç kat artırmış ve 6.557.000 km² olmuştur. Kanuni döneminde 14.983.000 km² olan imparatorluk, 17. yüzyılın sonlarında en geniş sınırlara ulaşarak 24 Milyon km²'ye ulaşmıştır. 1913 yılında Osmanlı İmparatorluğu'nun yüz ölçümü, 180.000 km² si "Avrupa-i Osmaniyye"de, 1.800.000 km² si "Asya-i Osmaniyye"de, 3.000.000 km² si "Afrika-i Osmaniyye"de olmak üzere toplam 4.980.000 km² yi buluyordu.

Osmanlı İmparatorluğu'nun hakimiyeti altındaki topraklarda bugün 45 ülke, nüfuz ve etkisi altındaki topraklarda ise 31 ülke bulunmaktadır. Buna göre Osmanlı'nın hakimiyeti ve etkisi altında olduğu topraklarda bugün 76 ülke ve devlet bulunmaktadır. Bunların yüz ölçümlerinin toplamı dünyanın geneline oranı %37,8; burada yaşayan nüfusun dünya nüfusuna oranı ise %40,1 dir.

Osmanlı Türk'tür

Osmanlı Müslüman ve Türk'tür. Osmanlı medeniyeti İslam tefekkürünün, biliminin, kültür ve sanatının zirveye ulaştığı bir medeniyettir. Osmanlı İmparatorluğu, çağdaşı olduğu Avrupalı devletler ve yazarlar tarafından "Türk İmparatorluğu", "Türk Devleti" ve "Türkiye" olarak görülmüştür. Osmanogulları da kendilerini Türk olarak kabul etmiştir. Türkçe imparatorluğun her döneminde devletin resmi dili olarak kullanılmıştır. Bazı yazarların literatürdeki "etrak-i bî-idrak" gibi âsi ve göçebe Türkmenleri ve özellikle Celâlî isyanlarına karışanları kasteden ifadeleri örnek göstererek, Osmanlı'yı Türklüğün dışında gösterme gayretleri doğru değildir.

Bugün için Osmanlı Devleti'nin ve medeniyetinin en tabii ve meşru varisi Türkiye Cumhuriyeti'dir. Vatandaş olmakla kıvanç duyduğumuz Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve Türk toplumu Osmanlı'nın en önemli miraslarıdır. Elbette ki bugünkü yönetim tarzı Osmanlı'dan farklıdır. Türkiye Cumhuriyeti yepyeni bir devlettir ve siyasi bakımından Osmanlı'nın devamı değildir. Ancak tarihin devamlılığı çerçevesinde, Osmanlı'nın sosyal, ekonomik ve kültürel mirasını devraldığımız ideolojik peşin hükümlerden sıyrılarak kabul etmemiz gereken bir gerçektir.

Bu nedenle Türk toplumu olarak atalarımızın yaşattığı böyle bir cihan devleti ile gurur duymamız gereklidir. Çünkü toplumlar kültürlerinin devamıyla bir arada yaşayabilirler. Geçmiş ile kültürel bağları olmayan toplumlar kısa sürede savrulmaya uğrarlar. Bu husus gerçek tarihte çok defa insanların karşısına çıkmıştır.

Biz Türkler, Horasanlı tasavvuf erbabının Anadolu'ya ve Rumeli'ye gelerek, buralara İslam ve Türk kültürünü taşımalarıyla, buraların asli unsurları haline geldik. Buralarda bin yılı aşkın bir süredir bu biriken kültürümüzle yaşamaktayız. İnşallah bundan sonra da, geçmişimizden gelen ve artık özünün nur haline gelen cevheri ile bu toprakları ve etrafını aydınlatmaya devam edeceğimizi ümit ediyoruz.

Osmanlı, Türk devletleri içinde, şu anda elimizde 200 Milyona yakın arşiv vesikası Türkçe olarak bulunan tek Müslüman Türk devletidir. Yani tarihi boyunca bütün resmi belgelerini Türkçe tutmuş ve Türk kelimesini Müslüman kelimesi ile eş anlamlı kabul etmiş bir devlettir. 30 Ekim 1918 de imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşmasında Osmanlı Devleti için “Türk Devleti” terimi kullanılmaktadır. Bu antlaşmayı o zaman bütün büyük devletler imzalamışlardır. Bu demektir ki Osmanlı Devleti son gününe kadar bir Türk Devleti olarak bilinmektedir.

Özellikle 2. Beyazıt döneminde İran, başta Şah İsmail ve babası Şeyh Haydar olmak üzere Anadolu'yu şiileştirmek için bir seferberlik başlatmışlardır. Osmanlıların Avrupa'da çok meşgul olmaları, onların bu işe girmelerini cesaretlendirmiştir. Anadolu'daki Türkmen gençlerini özellikle Erdebil denilen, maneviyat erenlerinin merkezi olan şehre davet etmişlerdir. Sonra bunları Osmanlı sofuları, Erdebil sofuları diye tekrar Anadolu'ya göndermişlerdir. Bu kişiler Osmanlı'ya karşı isyancıları tahrik etmişlerdir. Bütün Osmanlı tarihçileri, işte Şah İsmail'in ve taraftarlarının tahriki ile şiileşen ve Osmanlı Devleti'ne isyan eden gençlere, Türkmen gençlerine, “Etrak-ı bî-idrak” (İdraksız Türkler) demişlerdir. Bu anlamda bu Türkmenleri yeren manzumeler kaleme alınmıştır.

Bu manzumeleri tarihte “esbabı vürut” denir. Yani neden yazıldı, kim yazdı sorularının cevapları aranır. Bu şiirlerin, tamamen Şah İsmail'in tahrik ettiği Şî Türkmen gençlerine, Osmanlı'ya isyan eden insanlara karşı yazılmış olduğu görülür. Bu altyapıyı bilmeden, sırf “Etrak-ı bî idrak” denildi diye, Osmanlı Devleti'nin Türk düşmanı olduğu bazılarınca ilan edilmiştir. Bu tamamen yanlış bir tespittir. Burada kastedilen, isyan eden Türkmen gençlerdir.

Osmanlı Devleti özellikle mülki makamlarda, askeri makamlarda Fatih'ten itibaren, kuruluş döneminde yapıldığı gibi Türk asıllı aristokrat ailelerinin çocuklarını istihdam etmek yerine devşirme asıllı insanlar istihdam etmiştir. Fakat bu Türklerin tasfiyesi anlamına gelmez. Bunun nedeni Osmanlı tarihçileri şöyle açıklamaktadır: Hem Selçuklu devleti, hem Abbasi

devleti, hem Emevi devleti aristokrat sınıflardan gelen devlet adamlarının devlete hakim olması ile yıkılmıştır. Fatih'ten itibaren bu olumsuzluğun önünün kesilmesi için özellikle sadrazamlık gibi, beylerbeyliği gibi, sancak beyliği gibi makamlara devşirme asıllı, enderundan yetişen şahsiyetler getirilmiştir. Ancak bu uygulama şeyhülislamlık, kazaskerlik gibi devletin önemli müesseselerinde yapılmamıştır.

Osmanlı devlet teşkilatında, askeri teşkilatında devşirilen bütün çocuklar önce Müslüman ve Türk ailelerinin yanına veriliyor, orada Türkçeyi ve Müslümanlığı tam olarak öğreniyorlardı.

Ahmet Cevdet Paşa'nın Tarih-i Cevdet'inin başında ifade edildiği üzere, bütün Osmanlı padişahları her zaman için kendilerinin asil Türk ailesine mensup olduklarını unutmamışlardır. Bu anlamda, Batılı tarihçiler de padişahlar için "Grand Turks" (Büyük Türkler) demişlerdir.

Osmanlı'nın resmi dili Türkçedir. Çünkü "Mühimme" defterlerinde Türkçe olmayan tek bir metin yoktur. Mühimme defterleri Osmanlı Devleti'nin en yüksek adli, sosyal, idari, mali yüksek kurulu, bakanlar kurulu demek olan bu yüksek kurulun aldığı kararların yazıldığı yerdir. Bu kararların padişahın onayından geçmesine mühimme diyoruz.

Osmanlıca, Türkçeden, Arapçadan ve Farsçadan kelimeler kullanılarak ortaya çıkmış yeni bir dil gibidir. Selçuklu Devleti Farsçayı kullanmıştır. Memlük Devleti Arapçayı kullanmıştır. Ama Osmanlı Devleti kurulduğu günden bu yana, yargı kararlarında bile, çok az istisnalar dışında Türkçeyi kullanmıştır.

Edebi metinlerde Farsça ve Arapça da kullanılmıştır. Örneğin 3. Murat'ın hem Farsça divanı var, hem Arapça divanı var, hem de Türkçe divanı vardır. Kanuni ve Yavuz hem Türkçe, hem Arapça, hem de Farsça şiirler yazmışlardır. Bu bir kültür zenginliğidir. Osmanlı'da tarihi boyunca tabii ki Arap alimler, Arap toplumu ve Arap insanları vardır. Bunlara hitabeden edebi metinlerin kaleme alınması normaldir. Önemli olan Osmanlı'nın resmi dil olarak Türkçeyi kullanmış olmasıdır.

Osmanlı tarihini Türk tarihinin içinden çıkardığınız zaman Türk tarihini yok edersiniz. Çünkü Türklerin tarihte 16 tane devlet kurmuştur diyorsak da devlet bir tanedir. Sadece ya hanedanlar değişmiştir, ya da rejim değişmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti Göktürklerin devamıdır diyerek aradaki bin yıllık Türk tarihini inkar etmek çok yanlıştır. Ayrıca bu iddianın hiçbir hükmü yoktur.

Türk Devleti devam etmektedir. Bu imparatorluk olur, cumhuriyet olur, Müslümanların hilafeti şeklinde olur. Türkiye Cumhuriyeti ile Osmanlı İmparatorluğu zaman içinde, halef

selef olmanın ötesinde birbirine muarız antiteler değildir. Ne hukuken bunu ileri sürmek mümkündür, ne de varlık olarak. Yani redd-i miras anlamsızdır.

Her yerde hükümdarlık olduğu zaman bizde de hükümdarlık olmuştur. Bütün Müslüman halklar hilafet ve özellikle hicaz hakimiyeti için kavga ettiklerinde Osmanlı'da onu eline geçirmiştir.

Bu memleket Osmanlı'nın mirasıdır. Biz Osmanlıyız, devam ediyoruz. Tabii ki Türk'üz. Osmanlı bir hanedan ismidir. Bütün o imparatorluktaki muhtelif grupları kaynaştıran bir alçı olmuştur. Bu bizim mazimizdir, unutamayız. Bizim Osmanlı'dan aldığımız genetik miras, bütün eserlerimizle devam etmektedir. Üniversitelerimiz, iyi ve kötü yanlarıyla Osmanlı'dan mirastır. Tarihte şahıslar ve şahsiyetler değil, devletlerin ve milletlerin devamı mevzu bahistir. Her ne kadar şekil değiştirirse değiştirsin, devletler, müesseseler devletin müessesesidir. İster istemez birbirinin devamıdırlar. 19. yüzyılda kurulan Danıştay gibi, Sayıştay gibi ve Noterlik müessesesi gibi.

Osmanlı'nın Dini İslam'dır

Osmanlı yönetiminin temelinde İslam vardır. Adalet ve insana hizmet esas alınmıştır. Çünkü Şeyh Edebali'nin Osmanlı Devleti kurulurken söylediği şu sözünü unutmamışlardır: “İnsanı yaşat ki, devlet yaşasın”. Padişahlar İslam'a saygılı olmuşlar ve onu yaşamışlardır. Tarihçi ve yazar Dimitri Kantemir'in kendi ifadesiyle, “Her Osmanlı padişahı beş vakit namazı cemaatle kılmak gibi hassas Müslümanlardı.”

Hiçbir Osmanlı padişahının annesi Hristiyan olarak o çocuğu doğurmamıştır. Çünkü Osmanlı padişahları, Müslüman olmayan, Müslümanlığı şahsında özümsemeyen hiçbir hanımdan çocuk sahibi olmamıştır. Bu manada evlenip de Hristiyanlıkta ısrar eden hanımlardan boşanmışlardır.

Türkleri tarih sahnesine çıkaran, onlara insanlık tarihinde güzel bir yer edindiren İslam unsuru olmuştur. Hz. Peygamber (sav) bir hadisinde şöyle buyurmuştur: “İstanbul elbette fetih olunacaktır. Onu fetheden komutan ne güzel bir komutan, onu fetheden asker ne güzel bir askerdir.” Peygamberimizin bu iltifatı, bizler için, Türk Milleti olarak, bir şeref ve övünme vesilesidir.

Osmanlı ve Türkiye İslam'ın bir kalesidir. Bu kalenin yıkılması için emperyalistler büyük bir gayret içindedirler. Ama başarılı olamayacaklardır. Çünkü bu millet ne kadar çabalasalar da dinini terk etmeyecektir. Bu nedenle de Allah Teâlâ onları sonunda başarılı kılacaktır.

Osmanlı'nın Yönetim Biçimi

İslam tarihinde ve İslam hukukunda devlet başkanlığı seçimi için üç tane tavsiye vardır:

- 1) Biat usulü, Peygamberimizin tavsiye ettiği seçim usulü.
- 2) Mevcut devlet başkanının bir sonrakini tayin etmesi.
- 3) Belli bir kurulun, belli bir meclisin seçmesi. Buna şûra metodu denir.

Osmanlı Devleti resmi platformda biatla Osmanlı Padişahını göreve başlatmıştır. Biat boyun eğmek değildir, biat sözleşme demektir. Yani milletin, devleti idare edecek olan insanla sözleşme yaparak o görevi ona devretmesi demektir.

Osmanlı Devleti'nde halifelerin göreve gelme usulünde tatbik ettiği saltanat usulü İslam'ın tavsiye ettiği bir usul değildir. Ama gayri meşru ve haram kabul edilen bir usul de değildir. Padişahlığın babadan oğula geçmesi de haram ve gayri meşru değildir. Ancak o devirlerdeki toplumların durumu, bugünkü anlamda genel bir seçim yapma şansı vermez. Çünkü halk dağınık, iletişim zayıftır. Devlet genişledikçe bu gibi seçimlerde fitne çıkması muhakkaktır. Bu nedenlerle o devrin ulemasına danışılarak Osman Bey'den itibaren devleti yönetmek üzere en uygun oğullardan biri tahta geçirilmiştir. Bu uygulama o gün için bütün dünya ülkelerinde aynıdır. Dolayısıyla padişahlığın babadan oğula geçmesini eleştirerek Osmanlı'yı kötülemek haksızlıktır ve gerçekte bağdaşmayan bir davranıştır.

Osmanlı Karşıtlarına Cevaplar

Osmanlı devleti 600 yıl yaşamış ve 20 Milyon kilometre kareye hakim olmuş bir devlettir. Eğer bu topraklar üzerinde 600 yıl boyunca meydana gelen münferit hadiseleri toplar, o nazarla Osmanlı tarihine bakılırsa yanlış olur. Osmanlı karşıtları, Osmanlı Devleti'nin 600 yıllık sürecini uğursuz saltanat olarak görmektedirler. Onlara göre Osmanlı 600 yıl boyunca Türk ulusunun egemenliğini gasp etmiştir. 1 Kasım 1922'de saltanatın kaldırılması ile Osmanlı hanedanı vatan haini ilan edilip yurt dışına sürülmüşlerdir.

Osmanlı hanedanı asla ülkesine ihanet etmemiştir. İstanbul'u terk ederken bile hak ve hukuka riayet etmişlerdir. Yalnız bir aylık maaşlarını alarak ayrılmışlardır. Topkapı Sarayı'nın bütün altın ve mücevheratları ellerindeydi. Ayrılırken bunların hiçbirini beraberinde götürmemişlerdir. Böyle bir davranışı hainler yapmaz.

Osmanlı padişahlarının hayatları saraylarda ziyafetlerle ve eğlencelerle değil, at sırtında seferlerde ve savaşlarda geçmiştir. 46 yıl padişahlık yapan Kanuni Sultan Süleyman ömrünün çoğunu at üstünde seferlerde geçirmiştir. Bir seferdeyken vefat etmiştir. Böyle bir ecdada hain demek vicdansızlıktır.

Osmanlı karşıtları Osmanlı Devleti'nin 600 yıl boyunca Avrupa'da ve Asya'da haraç alıp insanları kılıçtan geçirdiklerini ve bu amaç için cihat yaptıklarını iddia ediyorlar. Oysa hakikat öyle değildir. Bulgar tarihçileri, Romen tarihçileri, Sırp tarihçileri ve bunları nakleden Prof.Dr. Halil İnalcık şöyle söylüyor: “Osmanlı Devleti'nin dört yüz atlıdan kısa zaman içerisinde bir cihan devleti haline gelmesinin temel sırrı, Bizans imparatorluğu kendi vatandaşlarına zulüm yaparken, adaleti tesis edemezken, Osmanlı Devleti'nin gayrimüslim insanlara hak ve hürriyetlerini kabul etmiş olması ve vermesidir.”

Osmanlı'da Yahudi ve Hristiyanlar askerlik yapmazlardı. Buna karşılık alınan vergiye cizye denir. Sırp papazları o zamanlar şöyle dua ederlerdi: “Yarab, bize de Osmanlı hakimiyetini nasip et ki dinimizi rahat yaşayalım.” Sırbistan'ın Osmanlı Devleti'ne nasıl katıldığı İslam Tarihçisi Prof. Dr. Ahmed Akgündüz şöyle anlatmaktadır:

“Sırbistan bir krallık, kuzeyinde Macar imparatorluğu var. Sırbistan Ortodoks ama Macar imparatorluğu Katolik ve güneyinde de Osmanlı Devleti var. Sırbistan kralı George Buronkoviç kendi devlet adamlarıyla meşveret ediyor, hangi devlete katılalım diye. Çünkü yıkılmak üzere olduklarını hissediyorlar. Diyorlar ki Hristiyan devletine. Macar Kralı Jan Hunyad'a gidiyorlar. “Biz şayet Macar İmparatorluğu'na katılırsak bize nasıl muamele edeceksin” diye soruyorlar. Kral diyor ki, “Sırbistan'daki bütün Ortodoks kiliselerini yıkacağım, yerine Katolik kilisesi yapacağım.” Bunun üzerine Fatih'e geliyorlar. Fatih de diyor ki “Eğer barış yoluyla Osmanlı Devleti'ne katılırsanız Ortodoks kiliseleri de yerinde kalacak, cami de yerinde kalacak, herkes kendi inancında yaşamaya devam edecek.” Bunun üzerine Sırbistan Osmanlı'ya katılmıştır. Bu belgelerle sabittir.”

Osmanlıcada vergi kelimesinin karşılığı “haraç” tır. Bu kelime bugünkü anlamdaki gasp edilen para gibi algılanarak itiraz edilmiş ve eleştirilmiştir. Aslında bu haraç bir vergidir ve usulüne göre tespit edilerek gayrimüslimlerden alınmıştır. Haraç kelimesinin anlamını saptırarak, Osmanlı'ya iftira edenler ya cahildir ya da art niyetlidir.

New York Times gazetesi Osmanlı Devleti'nin 700. kuruluş yılının kutlanması nedeniyle şu soruyu gazetenin birinci sayfasında yayınlamıştır:

“Şu anda bütün nükleer teknolojiye rağmen, Amerika başta olmak üzere bütün kuvvetler Kosova'daki ve Bosna'daki kanı durduramıyor. Ama Osmanlı Devleti, hangi sistem ve adaletle 456 yıl Sırp'ını da, Bulgar'ını da, Boşnak'ını da, Türk'ünü de, Müslümanı da, Yahudi'sini de barış içinde yaşattı. Osmanlı Devleti nasıl Ortadoğu ve Balkanlar gibi dünyanın en büyük problemlili bölgelerini huzur içinde en azından 400 sene yaşattı?”

Devşirme Kanunnamesinde şunlar yazılıdır: “Osmanlı Devleti, savaşlarda esir aldığı insanları köle haline getirmek, bir kısmını barbar insanlar gibi öldürmek yerine, bunları tamamen kendi iradelerine bağlı olarak Acemioğlanı yapmıştır. Bu kişileri Acemi Ocaklarında toplamış, İslamiyet'i anlatmış, Türkçeyi öğretmiş, gönülleri ile Müslüman olanları Yeniçeri Ocağı'na almıştır. Müslüman olmayanları kendi memleketlerine göndermiş ve iade etmiştir.”

İngiliz tarihçisi Toynbee diyor ki: “İnsanlık alemi, Eflatun'un ideler alemini insanlara gösterecek ve Farabi'nin El Medinetül Fazıla'sının (Faziletli Şehir) misali olarak zikredebilecek bir medeniyet görmek istiyorsa, bütün din mensuplarının ve ırkların huzur içinde yaşadıkları- elbette ki yükselme dönemini kastediyor-Osmanlı Devleti'ni misal olarak söyleyebiliriz.”

Dünya tarihinde, kendi geçmişinden, kendi tarihinden, ürken, kaçan ve kötüleyen başka bir toplum var mıdır? Tarih karşısında hiçbir toplum, hiçbir dönem, Asr-ı Saadet hariç, sütten çıkma ak kaşık değildir. Tarihle hesaplaşmak düşmanlıkla olmaz. Anlamaya çalışarak eksiklikler gözden geçirilmelidir. Rusya komünizmi kabul etmiş, eski tarihten bağını koparmış, dini inkar etmiş, ama Rus tarihini inkar etmemiştir. Çin kültür devrimini yapmış, ama Çin tarihini inkar etmemiştir.

Osmanlı Padişahları Müslümandır, kesinlikle İslam hukukunu tatbik etmişlerdir. Soykırımın kesinlikle dinimizde yeri yoktur. İslam alimleri, soykırım yaptığı ileri sürülen Yavuz Sultan Selim'i, Anadolu'nun birliğini sağlaması ve Anadolu'nun İranlaşmasını engellediği için müceddit olarak kabul etmişlerdir.

Erdebil denilen, İran'da şu andaki bir merkez, maneviyat erenlerinin merkezidir. Hz. Peygamber (sav)'in Musa Kâzım vasıtasıyla neslinden gelen insanlar burada tasavvuf ehlidirler. Safiyuddin Erdebili bunların başındadır. Ama maalesef, Erdebil şeyhlerinden Şeyh Cüneyd şeyhliğine şahlık katmak istemiş, o manevi riyasetini Şîî bir devlet kurmak üzere ortaya çıkararak kullanmıştır. Bunun üzerine Akkoyunlular tarafından 1460 ta katledilmiştir.

Şeyh Cüneyd, 2. Murat zamanında saraya kadar girmiştir. Peygamber neslinden olduğu için hürmet görmüştür. Ama Fahrettin Acemi gibi büyük İslam alimleri tarafından, sahabelere dil uzattığı için, Hz. Ayşe (rah)'a hakaret ettiği için kendisinin sarayda kalmamasını Padişaha söylenmiştir. Ve sonunda Şeyh Cüneyd geri dönmüştür. Kendisi katledilince yerine oğlu Şeyh

Hayber, hem Şeyh hem de Şah olmuştur. Anadolu'yu şiileştirme metoduna devam etmiştir. Hatta evlendiği Akkoyunlu Devleti'nin bizzat devlet adamlarına da ihanet etmiştir. Sonunda Yakup Bey tarafından idam edilmiştir.

Şah Hayder'in oğlu olan Şah İsmail Safevi Devleti'nin kurucusu ve ilk hükümdarıdır. 16. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin dünya siyasetini etkileyecek güce sahip olması, Safevi Devleti'ni Osmanlı'ya düşman yapmıştı. Osmanlı düşmanlığını fikri üzerinde birleşen Avrupa devletleri, Safevileri alet olarak kullanmışlar ve onu Osmanlı'nın gücünü kırmak için kışkırtmışlardır. Böylece Osmanlı ve Safeviler arasında din ve mezhep kavgaları körüklenmiştir. Bu kavgalar esnasında sünni halk Safeviler tarafından katledilmiştir. Burada amaç Müslüman aleminin bütünlüğünü bozmaktır.

Şah İsmail Anadolu'dan topladığı Türkmen gençlerine Erdebil sofuları, Osmanlı sofuları adını vermiştir. 2. Beyazıt'ın halim şahsiyetinden de istifade edip Anadolu'yu şiileştirmeye çalışmıştır. İran'ın desteği ile Dulkadiriyye Beyliği talan edilmiştir. Arkasından Diyarbakır şehri kuşatılmış, Diyarbakır'da 12 bin insan öldürülmüştür. Bunları o zamanın tarihçileri nakletmektedir. Şah İsmail'in hem müridi hem de halifesi olan Şahkulu denilen insan Antalya'ya kadar gelmiştir. Şiî diyarına yakın olan yerlerde savaşlar yapmışlar, oradaki insanları perişan ederek evlerini yıkmışlardır. Bu isyancılar neticede 60 bine yakın ehli sünnet Müslümanı öldürmüştür. Bunun üzerine Yavuz Sultan Selim babası 2. Beyazıt'a müdahale etmiş, Anadolu'daki Şiileşme hareketini bastırmıştır. Bunun için İbn-i Kemal, Zenbilli Ali Efendi gibi alimlerden fetva almıştır. İsyancılarla savaşılmıştır. Bu savaşta 40 bin şiî ölmüştür.

Osmanlı Devleti 1600'lü yılların başından beri dehşetli bir Celâlî isyanları ile karşı karşıyadır. Osmanlı Devleti'nin dışta ve içte zayıflamasından dolayı çıkan Celâlî isyanlarında binlerce asker öldürülmüş, binlerce Anadolu halkı öldürülmüş, buna karşı devlet aciz kalmıştır. 3. Mehmet zamanında 1606 yılında Veziri Azam olan Kuyucu Murat Paşa Celâlî isyanlarının üzerine gitmiş, önce Kalenderoğlu isyanını bastırarak, bu arada on binlerce insan ölmüş, arkasından Saraçoğlu Ahmet'i, Konya'daki bir Celâlî bu, yenmiş, Lübnan'daki Dürzi isyanı bastırmıştır. Buralarda 50 bin isyancının öldürüldüğü söyleniyor. Buna Alevi katliamı veya Türkmen katliamı demek doğru değildir. Bu savaşa katliam diyenler aslında Osmanlı düşmanlığı yapmaktadır. Osmanlı düşmanlığı altında da İslam düşmanlığı yatmaktadır.

Osmanlının Yıkılışı

Osmanlı devleti 300 sene dünyanın tek süper gücüydü. Bu nedenle Osmanlı Devleti'nin Yeniçeri gibi bir teşkilatında asker olmak için can atan aileler olmuştur. Örneğin Boşnaklar

Müslüman olmasına rağmen ısrarla araya devlet adamlarını sokarak yeniçeri ocağına alınmak ve devşirilmek için gayret göstermişlerdir.

Osmanlı Kanunnamesinde şöyle yazmaktadır: “Bir ailede eğer iki tane erkek çocuk varsa, 14 yaşıyla 25 yaş arasındaki gençlerden birisi alına ve toplana ve bunlara önce Türkçe öğretilir sonra İslamiyet telkin edile, Müslümanlığı kabul ederlerse, ondan sonra Yeniçeri Ocağı'na alına.”

Ancak Osmanlı Devleti'nin düzeninin bozulduğu ve gerileme devrinin başladığı yıkılış dönemlerinde, maalesef devletin kanununa rağmen bu kanunun hükmünü suistimal eden, bir kısım Hristiyan ailelerinin çocuklarını haksız olarak alan devlet adamları çıkmıştır. Ancak bu çeşit suistimallere yükselme devrinde rastlanmamıştır.

Osmanlı Devleti ne zaman İslam'ın güzelliklerini, doğru İslamiyet'i ve İslamiyet'e layık doğrulara sahip çıkmışsa ilerlemiş, ama ne zaman burada eksiklik göstermiş, uygulamada hata yapmışsa o zaman da gerilemiş ve yıkılmıştır. Osmanlı'nın yıkılma sebepleri arasında bir de adaletin perişan olması vardır.

İslam hukukunda savaş halinde gayrimüslimlerin, özellikle çocukların, kadınların öldürülmesine izin verilmez. 600 yıllık imparatorluk tarihi içinden, cımbızla hadise bulup çıkarmak ve hep aynı yönde hadiseleri bir araya getirerek bir sonuç çıkarmak bizi yanlış noktalara götürür. Azınlıkların, Süryanilerin, Ermenilerin, Rumların ve Yahudilerin yazdıkları bütün kaynakların, Osmanlı döneminde, oradaki insan haklarına riayetle, verdikleri din hürriyetinden, adalet anlayışından sitayişle bahsedilmektedir. Osmanlı hakkında bu konularda çok müspet şeyler söylüyorlar. Bunları görmek için ilgili belgeler okunmalı ve incelenmelidir. Yoksa birilerin mesnetsiz iddialarının peşine takılarak Osmanlı'ya iftira etmek doğru ve ahlaki bir davranış değildir.

İnsanlık tarihi hatalarla doludur. İşkence bir insanlık ayıbıdır. Bugün ise Amerika'da da var, İngiltere'de de var, bizde de var, başka ülkelerde de var. Daha önce Abbasilerde, Emevilerde, Selçuklularda da vardı. Ancak bunlar insanların yaptığı, insan tabiatından kaynaklanan şeylerdir. Devletlerin resmi politikaları bu yönde değildir. Ancak insanlar bunu tarih içinde yapmıştır. Osmanlı'da bunu yapmıştır. Zaten eğer Osmanlı bu hataları yapmasaydı yıkılmazdı. Ancak hep bu hataları öne geçirip de Osmanlı'yı karalamak doğru değildir.

Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın Viyana bozgununda bir Osmanlı tarihçisi şöyle diyor: “Bizim ordumuz mükemmeldi, teçhizatımız mükemmeldi, batıdan daha üstündük. Ama bir eksiğimiz vardı, askerimizin ahlaki ve bizim maalesef Allah'ın nimetlerini şükretmeyip nankör davranmamız, bizi mağlup eden sır buydu.”

Osmanlı Devleti, özellikle 17. yüzyılın başına kadar her noktada yükselme devri yaşamıştır. İlimde, teknolojiye Osmanlı Devleti çağını yakaladığı zaman ilerlemiş, ama eli gevşediği zaman, nakilciliğe başladığı zaman gerilemiştir. Osmanlı Devleti'nin hukuk devleti olma noktasında, adaletli olma noktasında hiç bir başka devlet Osmanlı'ya ulaşamamıştır. Osmanlı Devleti'ni geri bırakan ve yıkan sebeplerin en önemlisi devletteki ilmiye sınıfının bozulmasıdır. Günümüzde olduğu gibi 2. Selim'den itibaren, ilmi ünvanlar ve makamlar maalesef torpille verilmeye başlanmıştır.

Yeniçeri teşkilatına alınmanın kuralları vardır. Boşnaklar dışında hiçbir Müslüman alınmaz. Ama maalesef 2. Selim'den itibaren paşa çocukları bile yeniçeri ocağına alınmaya başlanmıştır. Koçibey 1620 yıllarında Padişaha hitaben şöyle diyor: “Padişahım eskiden yeniçeri ocağına Türk alınmazdı, Müslümanı kastediyor, Ermeni alınmazdı, Yahudi alınmazdı, ama bugün hepsi girer oldu. Tanımış ailelerin çocukları yeniçeriye girince savaşa gitmez oldular. Yeniçeri bozuldu. Babaların boşu boşuna mı bu kuralı koydu.”

Çağdaş Osmanlı bürokrat düşünürleri özetle, çökmenin temel nedenini, Kanûnî döneminde en yüksek gelişme düzeyine ulaşmış olan klasik Osmanlı kurumlarının bozulmasına (tagayyur ve fesâda) bağlarlar. Modern tarih incelemeleri bu yorumları desteklemektedir. Ancak bu bozulmanın yanı sıra nüfus artışı, askeri ve mali değişiklikler de etki eden unsurlardandır.

16. yüzyılın sonlarına doğru Avrupa'da yayılma durakladı. Yeni timar olan noktalar kalmadı ve uç akıncı kurumu çöktü. Buralara Anadolu'dan insan gücü aktarılıyordu. Bu göç durunca Anadolu'daki nüfus artmış oldu. Artan nüfus nedeniyle Anadolu'da istihdam sorunu ortaya çıktı. Bu işsiz insanların bir kısmı Kıbrıs gibi bölgelere gönderildiler.

İran savaşları halktan binlerce Anadolu delikanlısının askeri kadrolara alınmasını gerektirmiştir. Fakat bu uygulamalar daha önce yoktu. Askere alınmada kendine has kuralları vardı. Ancak İran'la olan savaş bu kurallara uyulmasından vazgeçilmesine neden oldu. Bu da Osmanlı yeniçeri yapısının değişimine neden oldu.

Osmanlı ekonomik durumu 17. yüzyılda sarsıldı. Merkezi otoritenin zayıflamasıyla, her bölgedeki âyân rejimleri ortaya çıktı. Bununla beraber son incelemeler göstermiştir ki, bu gerileme mutlak bir çöküş değildi. Osmanlı Devleti bu yeni koşulların gerektirdiği önlemleri alarak bir uyum sağlamış ve daha 300 yıl süren yeni bir denge meydana getirmişti. Böyle bir yenilenmeyi tarihte şimdiye kadar hiç bir devlet gösterememiştir.

Âyân'a karşı 2. Mahmud 1815 ten başlayarak güçlü bir mücadeleye girişmiştir. 2. Mahmud merkezi hükümet emrindeki orduyu yeniden düzenleyerek güçlendirdi. Âyânlara karşı savaş açarak, merkezi mutlak padişah otoritesini yeniden kurdu. 1839 da Tanzimat Fermanı ilan

edildi. Ancak Batı devletleri baskı yoluyla kabul ettirdikleri liberal ticaret rejimi Osmanlı ekonomisi için yıkıcı etkiler yaptı. Rumeli şehirlerinde, hükümetin vergi bağışıklıkları tanımış olduğu Avrupa tüccarı, Avrupa ile ticaret imtiyazını elde etmiş yerli Hristiyanlardan oluşuyordu. Tanzimat yönetiminin eşitliğe dayanan bir Osmanlı Vatanı ve Osmanlılık düşüncesi başarısız oldu. 2. Abdülhamid döneminde Panislamizm'in egemen olması, Tanzimat'ın başarısızlığına karşı Türk-Müslüman halkın bir tepkisini dile getirmektedir. Bu dönemde dış ve iç güçlerin Osmanlı'yı yıkma gayretlerine karşı konulmuş ve batılı büyük devletlerin kapitülasyonlarla garanti edilen ekonomik emperyalizmine karşı ümitsiz bir uğraşı vermek zorunda kalınmıştır.

İslam alimi İbn Haldun, Mukaddime adlı kitabında, “Şahıslar gibi devletlerin de tabii ömürleri vardır” diye yazmaktadır. Yani devletler de kurulma, yükselme, duraklama, gerileme ve yıkılma gibi devrelerden geçerler. Osmanlı da bu devreleri yaşamıştır. Bu tabii bir süreçtir. Cenabı Hakk, kainatta hiçbir şahsa ve devlete ebedilik özelliğini vermemiştir. Çünkü bütün mülk Allah'ındır. Allah Teâlâ dünya hayatını, doğma ve ölme ikilisi ile tanımlamıştır.

“Her nefis ölümü tadacaktır.” (Ali İmran, 3/185)

Önemli olan yaşanan devirlerde insanların İslam'a uygun yaşamasıdır. Çünkü yaşadığı hayatın hesabı kendisine yarın ahirette sorulacaktır. Devletleri yönetenler de yaptıklarından sorumludurlar. Devletin kanunlarına tâbi olarak yaşaması gerekenler de yaptıklarından Allah'a karşı sorumlu olacaklardır. Onlar da yaptıklarının hesabını yarın ahirette vereceklerdir. Devletler İslam'ın kurallarına uygun olarak yönetildiği sürece, yani adil oldukları, kul hakkının gözetilmesi, halkın ve çevrenin menfaatinin korunduğu, ahlakın uygulandığı sürece, devletler Allah'ın rahmetiyle refah ve huzur içinde yaşamışlardır. Ancak İslam'a aykırı yaşayanlar ise belli bir süre sonra huzursuzluk ve sıkıntı içinde çökmüşlerdir.

İnsanların büyük bir kısmı, nefislerine ve menfaatlerine düşkün olarak yaşadıklarından, güzel niyet ve davranışlarla kurulan her sistem sonunda yıkılmaya mahkum olmuştur. Bu yıkılma kimisinde elli senede, kimisinde yüz senede olmuştur. Ancak Osmanlı bu bakımdan çok şanslıdır ve hayatı 600 sene sürmüştür. Hatta ekonominin çökmeye başlamasından sonra bile 300 yıl daha ayakta kalabilmiştir. Bunun nedeni halkın çoğunun İslam'ı yaşamayı kendilerine prensip etmeye çalışmasıdır.

Tarihte devletler zalim ve sömürücü olmaları halinde, kısa sürede yıkıldıkları görülmektedir. Bu nedenle günümüzdeki emperyalist ve zalim devletlerin de kısa bir süre içinde yıkılmaları beklenebilir. Bugünkü korona salgını döneminde bile, devletlerin nasıl haksızlıklar yaptıkları ortadadır. Bu davranışları kendilerinin yıkılmaları için ortam hazırlamaktadır. Bu Allah Teâlâ'nın bir sünnetidir. Birçok bilim adamı, bu davranışların dünyayı bir 3. Dünya Harbine

götürebileceğini düşünmektedirler. Bu 3. Dünya Harbinin sonucunda kimin ayakta kalacağını şimdiden tahmin etmek mümkün değildir. Ancak bu harpte büyük devletlerin birbirlerini kıyasıya yok etmeye çalışacakları bellidir. Allah'tan böyle bir savaşta Müslümanların, mazlumların, fakirlerin korunmasını dua ediyoruz.

Osmanlı'nın 18. yüzyıldan itibaren zayıflamasını ve gerilemesini fırsat bilen diğer devletler, Osmanlı idaresindeki gayrimüslimleri ulusçuluk kavramları ile kışkırtmış ve Osmanlı'ya karşı bağımsızlık hareketini yapmalarına sebep olmuştur. Böylece büyük devletler Osmanlı topraklarını parçalamak ve buraları kendi hegemonyalarına alma gayretiyle çalışmışlardır. Onların amacı buradaki halkın etnik ve ulusal bağımsızlığı değil, bu bölgeleri kendi topraklarına katmaktır. Batılı güçler bu gayretle Sırp, Bulgar, Yunan, Arnavut gibi milletleri isyan ettirmişlerdir. Bunun sonunda Osmanlı Balkanlar'da büyük darbe almıştır. Ancak bu milletler bağımsız olamamışlardır. Osmanlı'dan ayrılarak diğer güçlü devletlerin kontrolü altına girmişlerdir. Bu aşamada kendi aralarında da savaşlar yapmışlar ve onlar da güç ve kuvvetlerini kaybetmişlerdir. Bu da Avrupa'daki emperyalist devletlerin menfaatine hizmet etmiştir.

Osmanlı devleti 19. yüzyılın sonlarına doğru mali ve ekonomik bakımından çok sarsıldı. Bunun sonunda Osmanlı'nın yıkılacağı ve topraklarının ise emperyalist devletler tarafından paylaşılması düşünüldü. Kurulan Meşrutiyet yönetimleri de problemlerin çözümüne çare olamadı. 1. Dünya Harbinin çıkmasıyla dört bir yanda savaşan Osmanlı Devleti sonunda müttefik oldukları devletlerin yenilmeleriyle teslim olmak zorunda kaldı. Böylece Osmanlı Devleti'nin ömrü tamamlanmış oldu.

Allah Teâlâ dünyada hiçbir kişiye ve devlete ilelebed saltanat vermemiştir. Her canlı gibi devletlerde doğacaklar, büyüyecekler ve sonunda yok olacaklardır. Bu Allah'ın sünnetidir. Osmanlı'da bu sünnete uygun olarak yaşamıştır. Fakat Osmanlı Devleti İslam'ın adalet, eşitlik, hoşgörü gibi ilkelerini en iyi şekilde uygulamaya gayret göstermiştir. Bazen bundan sapmalar olmuşsa da, Osmanlı Devleti'nin ömrünün büyük bir kısmında bu ilkeler hakim olmuştur. Zaten uzun süre ayakta kalabilmesinin sırrı da budur. Kim iman eder ve Allah'ın emir ve yasaklarına uyarsa, o huzur ve refah içinde ömür sürer. Bunu teyit eden birçok ayet ve hadisler vardır.

“İman edip salih amel işleyenler ise cennetliktir. Onlar orada ebedi kalacaklardır.” (Bakara, 2/82)

“Sen, zalimlerin yaptıkları şeylerin tepelerine inerken bu yüzden korku ile titrediklerini göreceksin. İnanıp yararlı işler yapanlar da Cennet bahçelerindedir. Onlar için Rablerinin katında diledikleri her şey vardır. İşte bu büyük lütuftur.” (Şura, 42/22)

“Allah'ın ayetlerini inkâr edenler, peygamberlerini haksız yere öldürenler ve insanlara adaleti emredenleri öldürenler, işte onlara acıklı bir azabı müjdele.” (Ali İmran, 3/21)

“Yönettikleri insanlara, ailesine ve sorumlu oldukları kişilere karşı adaletli davrananlar, Allah katında Rahman'ın yanında nurdan minberler üzerinde ağırlandıklarıdır.” (Hadis)

“Cennetlikler üç gruptur. Bunlar: Adil ve başarılı devlet başkanı, yakınlarına ve Müslümanlara karşı merhametli ve yufka yürekli olan kişi, ailesi kalabalık olduğu halde haram kazançtan sakınıp kimseden bir şey istemeyen adamdır.”

(Hadis)

Yorum ve Eleştirileriniz için: oryanmh@gmail.com

[Ana Sayfa](#)

[Yorumlar](#)

